

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de tre. or.
15 cr. rēdul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Nr. 1045 Scol.

Notă.

Prin această se aduce la cunoștință publică, că elevul cursului I de pedagogie în seminarul nostru archidieceșan „Andreian” Nicolau Lascu, născut la 1871 în Vințul inferior, pentru falsificare de documente a fost eliminat din institutul premenționat.

Sibiu, din ședința consistoriului archidieceșan ca senat școlar, ținută la 8 Februarie, 1890.

Consistoriul archidieceșan.

Sibiu, în 23 Februarie.

Comisiunile de asentare și-au început activitatea în întreaga țară.

Din rapoartele, ce le primim din unele comitate vedem, că contingentul pentru armată nu se aco- pere parte din lipsa celor ilegal absenți, parte din cauză, că feciorii nu sunt apți pentru serviciu. Comisiunile constată aceste două impregiurări și merg mai departe. Ele nu au misiunea de a se ocupa mai în detalii cu cauzele acestor aparințe triste, și așa cade în sarcina noastră de publicisti, ca să ne ocupăm cu aceste stări de lucruri abnormale din patrie.

Erau omenii de credință, că dacă anul de asentare se va începe cu al 21-lea an implinit, materialul, din care se compune armata, va fi mai ușor de recrutat. Credința această începe a desilusiona pre cei ce așa au crezut.

Diferința de un an, doi chiar, puțin împoartă Cine nu e dezvoltat cum se cade la 19 ani, nu va fi dezvoltat nici după doi ani de țile, căci dezvoltarea corpului se întâmplă după anumite reguli igienice, cari stau în legătură cu traiul și cu locuințele și chiar și cu ocupațiunile omului.

În Ardeal partea cea mai mare a locuitorilor sunt țărani, sunt lucrători de mământ, și timpul cel mai mult îl petrec tinerii ca și bătrânii în aer liber și curat, neinfestat de miasmele, ce se produc în orașe.

Cu toate aceste flăcări nu mai sunt ca odată

Generațiunile mai tinere prezintă un aspect de tot posomorit. Puși la lucru de tineri fără traiu corășpundătoriu, băeții degenerăză trupese, devin nise pitiici în înțelesul strict al cuvântului. Obi- ceiurile cele rele, cum e fumatul, în gura unor băiețandrii nevrstnici de 12—13 ani încă contribuie ca să devie paliți la față, slăki la muschi, enervați și fără nici un pic de viață în ei, cel puțin nu cu acea viață, care ar trebui să o aibă omenii tineri.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

Pilde filosofesti de pre limba cea prōstă grecescă tălmăcite romănesce.

(Urmare.)

435. Nu se cade să te bucuri de mōrtea vrășmașului teu, pentru-că și viața ta nu este vecutōre.

436. Se cade să lucrezi, ca să nu cați în lene, și încă se mai cade să închini lui Dumnezeu tōte acelea, ce câștigi cu osteneța ta, ăra de nu vei face așa, vei rămâne într'ō vecutōre și vătămātōre îndeletnicie.

437. Greșalele limbii aduc mai mult rēu decât ar aduce căderea, pentru căci capul este plinitoriu greșelilor limbii, ăra căderea se îndireptăză cu socotělă.

438. Omul cel mai bun este cel ce face omenilor bine.

439. Este fōrte cu nevoie a face învățat pre omul fără socotělă, ce este neinvățat; pentru-că nesocotělă lui îl face să socotescă, că scie mai mult, decât cea ce-l învață.

Așa comisiunile asentātōre sau trebuie să se mulțămescă cu nise esemplare mediocre, cari nu pot suportă strapațele obositōre ale esercițiilor, sau apoi trebuie să plece din locul de asentare cu un contingent neimplinit.

Se repețesc de ani de țile aceste, fără ca comisiunile să-și fi făcut datorința de a cercetă asupra acestor neajunsuri, cari iau dimensiuni de tot înapăimântātōre.

Vice comiții comitatelor, cari ca președinți civili ai comisiunilor ar fi chemați a luă mai întâiu act despre aceste neajunsuri și a pune mâna ca să vindece ranele, de un timp au devenit nise agenți ai altor scopuri, magiarisarea a întrat și în capul lor ca și în a altor mulți omeni lucruri nu s'ar putē ajutā. Ei sciu fōrte bine, că poporul trăesece rēu, sciu și aceea, că afară de țile mari nu pune oia cu carne la foc, sciu că nu are pâne și că mănecă mămăliga nesărată, dar ca să lumineze pe stăpânii lor despre aceste, nu au bunăvoință nici inimă.

Pre ei îi preocupă ca nu cumva în o comună să se alégă la municipii și vre-un român în cutare cerc, îi preocupă ca în postul cutare de notariu să nu ajungă un român, și preocupați în această direcțiune afurisitā, uită de datorințele ce le au ca capi ai administrației, uită a se îngriji ca poporul să nu fie încărcat cu aruncuri peste măsură, uită că nu e bine ca să se stōrcă de pe spatete și din sudōrea poporului sub diferite prețese tot felul de imosite, căci tōte aceste au drept urmare sērăcia și cu ea degenerarea poporului.

Un popor degenerat nu pōte apoi fi de folos țerei. Pământul nu mai pōte fi scormonit cum se cade, dacă brațele nu sunt vênjōse, țara nu mai pōte fi apărātă în cas de nevoe cum trebuie, ăr entusiasmul acela, care se recere ca să ne iubim patria cu tot focul și cu tōtă căldura scade din nisece omeni vescețiți prea de timpuriu, în mēsura, în care sunt lipsiți de cele mai neapere alimentări ale corpului.

Va țice lumea, că noi suntem preocupați, vedem lucrurile mai negre de cum sunt în realitate, pe când din nou constatăm, că nu suntem în stare a muiā pēna în afund cum trebuie, ca se descriem miseria în tōtă golătatea.

Vom fi nu e vorbă și noi vină la aceste, dar la tot cazul, că administrația are în această partea leului, pe ea trebuie să o facem responsabilă de degenerarea poporului.

Noi am cerut respectarea țilei Dăminecei, ea s'a pus în alianță cu evrei și a zădărnicit nisuințele nōstre, noi am cerut să ne ajute ca să stir-

440. Pretenii cei mai mulți se apropie de tine, pentru-ca să se împărtășugeze meseci tale; ăra dacă vęd, că și se împuținăză averea, îndată te părăsesc.

441. Destul este la un om o îmbrăcăminte, o casă, și bucate de o țile, pentru-că de va muri într'ămēdă țile îi prisosesc jumătate.

442. Iubitoriul de argint este primitoriu blăstemului atăta de cătră lume, cât și de cătră credință, de vreme ce este vrășmaș tuturor sērăcilor.

443. Mai bine este să faci bine, și să grăescă omenii rēu de tine, decât să faci rēu, și să grăescă bine de tine.

444. Aibi răbdare împotriva hiclesugurilor vrășmașilor tei, pentru-că cumpătata înțelepciune a ta îi va băgă în desnădășduire, și vei ajunge vreme, ca să-i veți pre toți periți.

445. Pretenii, ce caută numai folosul lor, sunt ca câinii tērguri, ce iubesc mai mult oșele, decât pre cei ce le aruncă.

446. Ca să ajungă nestine la deregătorii mari, nu-i este de trebă nici nēmum cel bun, nici vitejia, ci trebuie să aibi duch și mințe multă, pentru-că avēnd pricepere, pōte să procopsescă într'ō tōte.

447. Omul cel de trebă la curtea împērătescă se cade să se nevoie ca să ajungă la o dirigătorie mai mare, decât aceea ce are, pentru-ca să aibă prilej să facă har pretenilor sei, și pentru-ca să împedece cu puterea sa pre vrășmașii lui, să nu-l pōtă vătămă.

pim concubinatul, ea a venit în ajutoriul celor imorali prin estradarea biletelor de serviciu, în fine tot ea pōrtă vina în mare parte și la emigrările a căror cauze sunt cei mai mulți ilegal absenți din comitatele mărginașe.

Este lucru sciut, că cei ce trec fie în țerile dunnărene, fie la America, de acolo trimet bani, cu cari susțin pe cei de acasă, de acolo susțin datorii făcute mai înainte, de acolo susțin familia, de acolo plătesc dări și nu de mult chiar în parlamentul țerei nu un om mai de puțină valōre decât contele Apponyi a susținut, că a oprī emigrările înseamnă a îngreună sōrtea la sute și la mii de familii, cari se hrănesc afară de granițe.

Urcarea comitatelor pentru pasporturi nu va contribuī la impuținarea emigrărilor, nici la micșorarea numărului celor ilegal absenți, și noi tot rēul îl aflăm în imositele cele nesuportabile și în greșitul sistem economic.

Vadă deci guvernul ca cu o oră mai curēnd să saneze relele, de cari suferă țera și îndată vor încetă emigrările, îndată va fi mai multă mulțămire, și bunăstare, și cu ea totdeodată vor rēsări și odrasle mai frumoșele și mai sănētōse pentru armată.

Adevēratul patriotism ne înduplecă ca să indigităm relele și să cerem îndreptarea lor în întēresul patriei comune tuturor.

Administrațiunea de stat.

(Urmare.)

De multe-ori au acusat comitatul cu crearea și susținerea de particularism. Lucrul stă întors, tocmai comitatul a ferit țara de pericolele particularismului, și cu deosebire de cele ale provincialismului, și prin această a făcut țerei servicii neprețuite și are încă chemarea să i le mai facă. În lume nu este țară, în care particularismul ca și la noi să aibă atăta materie de particular. Multele limbi și naționalități, multele confesiuni, nu afli asemenea stare în Europa. Cu privire la cele din urmă în special avem esemple, că catolicii și protestanții, catolicii și greco-orientalii se mai află împreună, nu avem însă esemplu, că aceste trei confesiuni atât de compacte să esitate sub o căciulă, și încă împistrițate cu greco-catolicii și unicitarii. Nu ajunge însă nici atăta; referințele climatice și economice ale patriei nōstre, precum se scie, ne arată cele mai mari variațiuni, asemenea modul de viață, d. e. orașele și comunele mai mērunte din Ungaria de nord, și conglomeratul de case și de omeni din Ungaria de sud. Că din aceste elemente nu s'au format particularisme și

448. Pentru ca să trăescă nestine într'ō bună-tăți, trebuie să omōre patimile trupului și alte căte es din patime.

449. O mie de ani ai desfătărilor nu sunt vrednici nici unii cirte a vieții nōstre, drept aceea mult ar greși cel ce, pentru ca să se bucure de dēnșii, și-ar pune viața lui în primeșdie.

450. Pochta, care ai, ca să trăesci în odichnă și fără primeșdie, este înainte vestitōre unei vieți defăimate și necinstite.

451. Precum, când suntem bolnavi hotărīm, că vom viețui bine, ăra îndată-ce ne însănătoșăm, cădem în necuviințe nōue, așa și când avem vre-ō primeșdie punem la Dumnezeu nădeșdile nōstre, ăr dacă ne isbăvim, îndată-l mănem, deci cu această arătăm, cum că lucrurile nōstre nu sunt curate și nehiclene.

452. Fiesce-ce ispravă se cade să scii cum să o sēvrșesci, și de unde să o începi.

453. Fiesce cine va luă după mēsura, care va dă.

454. Cel ce va să procopsescă la curte domnescă, i se cade să păzescă cinci lucruri: întâi să îndrepteze cu blândete și cu dulcētă mânia sa; a doua, să nu lase să-l biruescă lăcomia; a treia, să fie curat și drept într'ō ispravnicia lui; a patra, să nu se derbure, măcar de i s'ar întâmplă și cea mai mare împotrivire.

(Va urmă.)

provincialisme, cari s'au periclitat consistența și compactitatea acestei țări, acesta e de a se atribui impregiurării, că sistemul comitatens, cu puternicul seu organism a regulat aceste elemente, considerațiunilor locale le-a dat altă formă, și prin activitate autonomă acestor forme — sau după-cum țice Carey acestor puncte centrale — le-a dat o asemenea putere atractivă, încât nici odată nu s'a putut validitate provincialismul și-a aflat totdeauna contrapunct. Uniformitatea ce o mai aflăm pe terenele vieții publice, avem s'au o mulțămim sistemului comitatens, că a fost uniform pretutindenea, și prin acesta a devenit uniform întreg organismul de guvernare și social.

Manipularea comitatensă și uniformitatea generală a vieții publice comitatense aparține aparițiunii celei mai importante în dezvoltarea lucrurilor la noi. Cu privire la manipularea afacerilor legile dispuneau de tot puțin, ea s'a dezvoltat dela sine și prin sine în comitate, și legislativa mai vechiă a luat lucrurile de a gata, când au regulat una alta. Le sta comitatelor în voie s'au și reguleze deosebit afacerile, și cu toate acestea s'a dezvoltat o practică aprópe uniformă din cuvânt în cuvânt pretutindenea. În urma egalei dezvoltări s'a dezvoltat și o referință pretenescă internă între comitate. Cu plăcere s'au și folosiau de ocaziune de stau în corespondență, și vecinii se onorau prin trimiterea de deputațiuni la sărbători, la instalarea de comite suprem, și la restaurațiunea comitatensă. Acesta este dovadă eclatantă, că instituțiunea comitatensă a isvorit din geniul poporului, este manifestațiunea spontană, este adevărata creațiune a lui. Acesta instituțiune adânc înrădăcinată ar trebui stimată, cu de acestea mai departe putem ajunge, ca cu recepțiuni, cari în veci nu se vor preface la poporul nostru în sânge și carne.

Deoarece un comitat era ca și celalalt, era uniformă manipularea, erau uniforme toate semnele externe ale vieții publice, și erau uniformi omenii în simțiri, și în cugete, și în privirea lumii; unitatea statului nu perdea nimica prin alipirea fie-cărui comitatul seu; obiectul iubirii era pretutindenea unul și același, fie-care comitat era un dărab uniform al țerei. Și dacă acel om era în Szabolcs, în Liptó, în Bereg sau Sopron, iubindu-și comitatul seu, își iubia patria sa.

Acesta alipire mulțumia trebuințele inimei omenesci, de a-și afla în un cerc mai strâns obiectele simpatiei mai intime și mai calde, și nu era pedecă, ca și pentru patrie s'au se insuflețescă; în comitat așadară învățau omenii mai bine a-și iubi patria, de cum se invață în acele cursuri patriotice, pe cari voesc s'au le deschidă reuniunile „Emke”. Intrégă istoria noastră, cu deosebire însă era înainte de 1848 — ne dă dovadă eclatantă, că instituțiunea comitatensă, în jurul căruia s'a învârtit întréga viață publică a magiarului, n'a fost rea scólă a iubirii de patrie.

S'au stergem comitatul, și atunci îndată vine provincialismul, care la noi are destule elemente, și atunci îndată va pași cu mai mare înfățișare particularismul național-confesional și cel istoric. Eliberate odată de sub paralisarea, care o esercia alipirea de comitat, multe instincte centrifugale sunt mânate din nou în direcțiunea lor naturală. Căci după cum au observat, deși până la îngrețosare vom vorbi din oficiu despre patriotism, după cum este acum în modă, patriotismul, dacă mi e permisă asemănarea, este o haină de sărbătoare, însă pentru folosirea de totă ziua inima omului caută lucruri mai de aprópe; provincia, regiunea, comuna sunt

tot atâtea categorii, cărora le correspund anumite simțeminte, sau cel puțin anumite grade ale acelor simțeminte; acestea simțeminte la totă întâmplarea și rotunđesc cercul lor, și mai ales condensitatea, care se manifestă în spiritul provincial, foarte ușor pôte căde în sarcina alipirii de patrie. Aplecarea acesta în evul mediu a trecut granițele, și a dărâburit țeri mari; în Franca revoluțiunea a fost silită să niveleze cu totul țara cea mare, însă împărțirea în departamente egale s'au dovedit de zădărnice, rotunđirea acesta administrativă făcă de nici o viață nu a nimic provincialismul; Normandia, Bretagne, Champagne etc. și acuma mai există în gura și în inima poporului, și unitatea germană cu mari sacrificii câștigată nu a nimic alipirea la patria mai restrinsă, care cu deosebire este concept german.

(Va urmă.)

Revista politică.

Ministrul de justiție austriac cont. Schönborn a petrecut mai multe zile în capitala Ungariei și a convenit în mai multe rânduri cu ministrul ungar de justiție Szilágyi. Precum se comunică din Budapesta, obiectul conferințelor l'au fost drepturile de drept internațional și afacerile iustiției consulare. Aceste obiecte au fost inițiate încă imediat după anul nou, când ministrul Szilágyi petrecea mai mult timp în Viena.

În sesiunea acestor obiecte se vor pregăti nescapabile proiecte destinate a se aduce spre dezbateri în ambele parlamente. Conte Schönborn a fost pe timpul petrecerii sale în Budapesta obiectul celei mai distinse atențiuni, a fost în casina națională, în clubul guvernamentalilor, din partea monarhului încă a fost primit într-o lungă audiență.

Imediat după votarea legii financiare s'a ținut un consiliu de miniștri. În cercurile datătoare de ton se crede, că în acest consiliu s'a pregătit de definitiv proiectul, referitoriu la reviziunea legii încolțului. Se asigură, că acest proiect va fi prezentat camerei în decurs de cel mult 10 zile spre dezbateri. În privința unor puncte din proiect s'au escat divirgințe de păreri între miniștri, fiind unii de convingere, că peste Kossuth s'au se trecă simplu la ordinea zilei și se nu se mai întindă dezbateri asupra lui. Ministrul președinte a fost incredințat s'au supape apărării Maj. Sale monarhului ambele vederi. Monarhul însă au dat dlui Tisza să înțelgă, că consiliul de miniștri s'au ia o singură deciziune. Opozițiunea intenționază, precum se scie, a folosi această ocaziune spre a provocă furtuni nouă.

În dieta din Budapesta a avut loc dezbateri cu privire la ridicarea unui monument lui Andrassy. Referentul Daniel recomandă proiectul, motivându-l cu serviciile și faptele răposatului. Conducătorul stângei Irányi, declară, că se află în poziția tristă de a respinge proiectul. El a voit, ca proiectul să se aducă, după ce s'au mai potolit durerea prin perderea lui Andrassy. Oratorul trebuie să măsore meritele și greșelile într-o cumpănă. În espunerile sale asupra meritelor enumără crearea armatei teritoriale ungare și alianța cu Germania, prin care se asigură pacea popórelor europene.

Contrariu acestor merite sunt greșelile sale politice pentru neintervenirea în rebelul român rusoturc și pentru ocuparea Bosniei și a Herțegovinei. Făcând apoi o paralelă între Andrassy, Deák și Széchenyi.

Mai vorbind și opozițiunea moderată pentru proiect, apoi dl Tisza, carele într-o vorbire însoțită de aplauze combătă vederile lui Irányi, proiectul a fost primit cu o majoritate covârșitoare.

dițiuni priincioase de existință, căci dela buna viețuire a acesteia atâră singur trâinicia și frumseța întregului arbore, merit fiind a aduce fructe bogate, cari s'au stórcă admirațiunea tuturor privitorilor.

Și dacă cu bucurie recunoscem, că în o parte a poporului sămânța culturii a dat ródă imbelșugate, nu putem de altă parte decât cu asemenea sinceritate și bunăvoință. s'au admitem, că încă mult, foarte mult mai avem de a osteni până ce vom puté să susținem tot aceeași despre complexul întreg al scumpei noastre națiuni.

Nu sunt nici de părerea acelor pesimisti, cari ved totul în colorii foarte inegrite, mergând cu părerile lor până la absurda afirmare că: nimica nu s'au face în folosul maselor poporului, precum nu sum nici de părerea acelor optimisti, cari trăesc în dulcea credință, că poporul român ar fi înaintat așa și așa de mult și că preste puțin are să ne ajungă mult doritul raiu pământesc.

Nu este bine să fim ca cei dintâiu, pentru-că un atare mod de vedere este foarte apt de a produce în noi un sentiment de descurajare și desnădăduire, cari sunt iniucii de mórte a ori și cărei activități, în tocmai după cum sunt amicii acesteia succesul și îndestulirea împreună cu el. Nu este bine de altă parte să fim prea ademiniți de un optimism copilăresc, deoarece acesta este capabil să

La discușiunea cheurilor dela Szeghedin și la cererea de a se votă suma speselor de 142 000 fl. s'a născut éráși scene turbulente. Cont. Ludvic Tisza vóind să rectifice afirmațiunile ridicate din partea opozițiunii a fost des întrerupt și vorbirea în favoarea întăririlor n'a avut efectul dorit.

Alegerile din Germania sunt cunoscute pe deplin și așa se pôte face o iconă despre noua compozițiune a parlamentului german. Cea mai puternică partidă e centrul, urméză liberalii, al căror număr s'a sporit încă odată, în al treilea rând vin conservatorii, social-democrații, național-liberalii, er liberal conservativii, cari până acum au dat un contingent atât de mare s'au redus numai la jumătate, perdând preste 53 de mandate. Partidele de cartel au perdut în total 80 de mandate și așa nu se mai pôte forma o majoritate conservativă-clericală. Guvernul în fața acestei situațiuni, precum se asigură oficios, nu va mai prezentă înnoirea legii socialiste spre a nudă ansă la împărecheri și mai mari contra guvernului și fiind sigur, că nu va reuși.

În camera României și a dezvoltat dl Chr. Neogoescu interpelarea, privitoare la reprezentarea piesei „Nunta din Văleni,” în străinătate, piesă, carea e batjocoritoare pentru România. La această interpelare a răspuns ministrul de externe Lahovary, carele a afirmat, că nu pôte să esercite censură prin agenții diplomatice asupra diarelor publicate în totă libertatea. Interpelarea, ce-i drept, e pornită din patriotism, mai bine însă nu se facea în cameră, ca să se nu se dea autorului piesei atâta importanță, și ca să se nu se esagereze lucrurile. Din subiectul piesei se vede, că cei cari au scris-o, n'au făcut decât să ia nisce pasiuni, cari aparțin întregii omeniri și să le pue într'un colț al României, precum ar fi putut să le pue în ori-ce altă țară. Eu nu pot interveni pentru fapte ridicole. În teatrul frances se satiriză englesi și vice-versa, fără a interveni vre-un guvern, noi încă satirisăm pe toate popórele. România se bucură de opinie bună în fața omenilor serioși.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român”

Viena, în 4 Martiu. În cele două mari state de vest s'au întâmplat în timpul din urmă evenimente, cari preocupă întréga diplomație europeană.

În rândul trecut me ocupai cu situațiunea creată în Germania, în urma politicii inaugurate de principele de Bismarck și în urma atitudinii observată de tinerul împérat german.

De astădată privirile sunt îndreptate asupra unei puteri tot atât de mari și de ponderóse, dela atitudinea căreia încă atâră în linia primă pacea. ori conflictul european.

Acesta este Franca. Un an a stat în fruntea acestei republici consumate ministeriul Tirard, carele în urma unor peripeții primejdioase atât pentru Franca, cât și pentru Europa a ajuns la putere.

Încă la prima aparițiune a acestui ministeriu se prevedea, că lucrurile se vor consolidă și mișcările tulburătoare a patrioților prea inflacărați se vor potoli.

În această asteptare lumea nu s'a înșelat de loc. Ministeriul Tirard a pășit cu energie pe o cale mai sigură în lăuntru și înafară, și a scit să se impună.

Mulțămimă politicii sale iscusite, sub această vađa Franciei a crescut înafară prin faptele săvârșite în lăuntru.

Bibliotecile poporali, ca instituțiuni de cultură *).

Este foarte generală părerea, că poporul român începând din pătrariul întâiu al vécului nostru și până în timpul prezente, a făcut progrese enorme pe toate terenele vieții omenesci.

Nimenea nu va puté negă, că mult adevăr s'au află cuprins în espectoratiuni de natura acesta și acesta cu atât mai virtos, cu cât vom pune față în față starea actuală a poporului român, cu starea lui înainte nu mai departe, decât cu un véc și jumătate, când el nici nu era considerat ca națiune, ci de o „misera plebs contribuens” (plebe sërmană, carea și ea contribue la susținerea statului).

Da! este adevărat, că am făcut progrese, deoarece astăzi în această patrie scumpă, *volens nolens*, ori și în cătrău ne învîrtim, suntem siliți să recunoscem, că în sinul poporului român se află mulți bărbați de o cultură superioară; bărbați, cari pot stă alătura cu ori și care din fii acestei patrii. Astăzi avem, ce-i drept, o inteligență frumósă, răspândită preste totă țara, care are sfântă datorință de a veghiă, ca rădăcina arborelui nostru național să trăescă în con-

*) Operat cetit în adunarea generală a despărțimintului Asociațiunii transilvane VII al Abrudului, ținută în Bucium-Șasa la 16/28 Iuliu 1889.

ne lenevescă, să ne moleșescă, credând, că ne aflăm destul de splendid, de ce ore s'au ne mai încordăm puterile, când étă totul este fericire și îndestulare? Este bine, din contră să păstrăm și în punctul acesta foarte delicat calea mijlocie: nici să ne desnădăduim, dar nici să ne ne prea încredem, pentru-că cu atât mai intensiv s'au lucrăm pentru înaintarea noastră pe scara culturală a omenimei.

Suntem deci numai în conformitate cu atare mod de gândire, când dorim ca și mai mult decât s'a făcut până acum să se facă pentru cultivarea poporului.

Cultura unui popor ca și a unui individ se pôte apreția din foarte multe puncte de vedere, bunăoară cum este punctul de vedere, moral-intelectual și apoi ca manifestațiuni a acestora: progresul pe terenul economic, comercial, industrial și în alte direcțiuni a ocupațiunilor omenesci. Este însă foarte anevoios un asemenea mod de aprețiere și pôte că în multe privințe imposibil, deoarece aici se recere o cunoșcere detaiată a tuturor ocupațiunilor din toate locurile și a tuturor omenilor. Apoi scit este, că la un atare mod de judecată trage mult, foarte mult în cumpănă priceperea, bună voință și lipsa de preocupățiune a judecatoriului.

(Va urmă.)

Esposiția, carea va fi pentru toate timpurile o operă de admirare a geniului francez, a avut un succes atât de strălucit, cu toate că partea cea mai mare a politice a căutat să încunjure a lua parte în mod oficial la rivalitatea culturală și economică a Franței cu întreaga Europă.

Acosta operă și a avut pe lângă partea sa morală însemnată și partea materială, aducând un profit curat, după ultimele calcule de peste 10 milioane franci, cu toate spețele, ce a avut să se acopere.

Acest rezultat atât moral cât și material se va simți și mai tare, când vor expira convențiile generale, condiționând încheierea nouelor convenții în prima linie dela atitudinea, ce o va observa statul francez.

El e destul de bine îngrădit pentru a nu se lăsa în contracte nefavorabile, industrie și producție sunt statului peste tot e din destul asigurată pentru ca să n'abă trebuința a cedă ceva din pretensiunile sale. Și acesta a dat să o înțelegă celelalte state, când camera a ales ancheta ca să studieze acesta chestiune mai amănunțit.

Boulangismul, carele și avântase puterile sale așa de tare, încât amenința cu sguduire totală raporturile boulangiste potolite, dar chiar aprópe nimic, încât într'un timp lumea îl uitase cu totul și nu mai apelurile popularului general trimise din esil îi mai aducea aminte de nume

Sporirea armatei și a marinei a crescut în mod considerabil, fortificațiile înlauntru s'au întărit în măsura, în care statele europene votau și ele bugeturi pentru sporirea armatelor lor.

O parte însemnată a acestor acte, ce putem afirma, că pe seama mai mare a lor, se pune ministrului Constans, sufletul ministerului Tirard, și mâna de fer, care cu o voință hotărâtă diregea toate.

De aceea vestea, că ministrul Constans și a dat demisiunea a provocat nu numai în cercurile republicane franceze o impresiune penibilă, ci și în cele monarchice și mai presene a provocat aceeași impresiune în statele străine.

Dl Constans a fost cunoscut de mai înainte pentru înaltele sale calități de a conduce și a dirigea treburile de stat, l'ă apréiat ochiul iscusit al marelui Gambetta și mai mult și-a fost dovedit destoinicia sa în calitate de guvernator în Tonking, unde îl așezase guvernul.

Cu toate acestea retragerea sa nu a fost pe neasteptate. Constans a venit de mai multe ori în diferență de idei cu premierul Tirard, carele se pōte număra între radicali, de mai multe a voit să și dea demisiunea și numai împregiurarea, că-l reclama patria, ér el punând interesele patriei mai presus de ambiția sa, s'a lăsat abătut din propusul său.

Ocaziunea, ce o a folosit acum ca să se retragă e de o dublă însemnatate politică; deși ea se pōte privi numai de un mijloc de a puté să se desfacă de Tirard.

Acosta ocaziune a fost participarea Franței la congresul internațional, cu carea dl Constans, nu a voit de loc să se împace.

Densul simte, că pe deoparte puterea de revanșă a Franței este prea forte, decât ca să te opuni ei, ér pe de altă parte nu se pōte învoi cu ideea, ca Franța să asculte de vocea vrășmașului său, să ia parte la congrese, pe când Germania n'a voit să-i asculte vocea ei și să ia parte la opera mărétă a esposițiunii, operă tocmai așa de nevinovată la părerea diu punct de vedere politic, precăt de nevinovată se presentă congresul din acel punct de vedere

Pasul acesta a lui Constans care ambiționează întreaga Franțe va avé urmări și mai însemnate atât pentru congres cât și pentru situațiunea din Franța.

Dl Tirard a simțit îndată, că prin retragerea ministrului său de interne a perdat puterea, a simțit o, când n'a putut dá declarațiuni chiar în cameră asupra repășirii dlui Constans și când camera numai cu o majoritate de câte va voturi și-a manifestat increderea.

Dl Constans ajutorat de opinia publică a Franței pōte să ajungă primul bărbat de stat, pōte să ia poziția actualului prim ministru.

În această aserțiune ne întăresce și împregiurarea, că prim-ministrul Tirard e indispus, n'a mai apărut în cameră, ca să dea deslușiri, și din imposițiunea lui se pōte naște o crasă ministerială.

Varietăți.

* (Denumire). Maj. Sa monarchul, la propunerea ministrului de culte și instrucțiune publică, a denumit pe profesorul universitar din Cluș Árpád Bókaí de profesor ordinar din farmacologie la universitatea din Budapesta.

* (Decentralizarea tabelor.) În zilele trecute s'a ținut o anchetă în ministerul iustitiei cu privire la proiectul pentru decentralizarea tabelor. Proiectul se va fi prezentat cât de curând dietei, pe deoparte ca să se potolască agitațiunea mare ce o a provocat și să se pună capăt atător deputațiuni ce se trimet, pe de altă parte spre a resolvi actele, cari cu decile de mii stau în restanță.

* (Uniforma funcționarilor militari.) În ministerul de răzbel s'a elaborat un proiect, care a fost supus Maj. Sale monarchului spre aprobare, și prin care se introduce uniforma la funcționarii militari; rosetele de până acum vor fi cassate și în locul lor se vor folosi stele, funcționarii vor purta și o armă mai corăspundătoare gradului, ce-l au.

* (Imputernicire). Comitetul partidului național săsesc a imputernicit pe deputatul sibian Dr. Oscar Meltzl a păstrá mandatul de deputat până la finea actualii sesiuni dietale. Precum e cunoscut, numitul deputat în urma alegerei de secretariu al camerei comerciale din Pojon și-a fost depus mandatul.

* (Adresă de felicitare.) Românii din regimentul român a presentat dlui general Traian Doda o adresă de felicitare pentru principiile, de cari a fost condus în luptă pentru românism. Adresa pōrtă 300 de subscrieri, partea cea mai mare de distinși bărbați de stat ai României.

* (Necrolog.) *Iosefina Bac* face cunoscut tuturor rudelor și amicilor ei soșă și irreparabilă pierdere a mult iubitelui ei soț **Alecsandru Bac**, oficial militar cu r. în pensie, care în 7 Martiu n. a. c. la óra 6 dimineța după o lungă și dureróșă suferință a încetat din viață, în etate de 78 ani, sacrificată binelui mult recunosctórei sale soșii.

Înmormântarea prea iubitelui său soț se va face Duminecă în 9 Martiu la órele 3 p. m. după ritul gr. cath. în cimitierul rom. cath.

Sibiu, în 7 Martiu n. 1890.

* (Din încheisóra ducelui de Orleans). Jurnalele orleaniste publică în fie care și raporturi sensaționale despre petrecerea ducelui în penitenciarul din Clairvaux. Ele istorisesc cât de activ e și cât de mult studiază Dimineța se scólă în trompetele ostașilor, cari es la esercițiu și ducele alérgă la ferestră. petrecându-i cu ochii și emoționat de bucurie. Densul pētruns de cel mai înalt patriotizm doresce să rămână în prinsóra, căci cel puțin se află în patrie. Deși odăile sale nu sunt așa de bine arangiate și de corăspundctóre ca în Conciergerie, totuși densul e destul de mulțamit cu arangiamntul.

Dirjecțiunea prinsórei se pōrtă cu totă considerațiunea. Între 1—4 óre primescóse vizite. La mánecare, care i-se pregătesc într'o ospétiere e servit de camerierii seú. La 8 óre dimineța bea cafea cu lapte, la al doilea dejun două fripturi de carne, zarzavaturi, desert, cafea négră, *cognac fine champagne*, la 4 óre teá, la 7 óre supă, apoi ér câteva felii de bucate, cafea négră, cognac și vin bun din provincie, cât îi trebuiesc. O mulțime de rudeni și de pretini se vor stabili în apropierea ducelui.

* (Emin Pașa). Emin Pașa tovarășul scrutațiurii lui Africea, Stan-ley mai petrece încă cât-va timp în Sanzibar, până-ce va primi instrucțiunea chedivil ca să călătoréscă la Bagamoio. Cătră finea acestei luni pōte să vină și în Europa, dacă starea sanitară i se va mai îndreptá. Tot timpul petrecerei sale în Sanzibar Emin Pașa va fi óspele sultanului.

* (Recrutarea în Brașov.) Recrutarea în Brașov se va face în zilele de 18, 19, 21 și 22; la 21 se vor recruta și cei îndatorați a servi în rezervă și la honveđi.

* (O nouă esposițiune universală.) În Germania se ventiléază mereu ideea de a arangia în Berlin o esposițiune universală a la Paris. Se crede, că acesta se va și inaugura în anul 1892.

* (Capitala Ungariei.) În zilele trecute a publicat voiajerul francez în: *„Revue du monde catolique“* impresiuni, de călătorii. Despre Budapesta spune, că acest oraș înainte cu vre-o câți va ani abia avea 100 mii locuitori, ér acum numérai 400,000, dintre cari 200 mii germani și 100 óvrei. Cele mai frumoșe clădiri s'au ale evreilor, comerțul e în mâna lor, funcțiunile cele mai multe ei le ocupă și în curénd și guvernul va picá în mâinile lor.

* (Fómete în Galiția.) Fómetea și miseria în Galiția e așa de mare, încât poporațiunea pe unele locuri abia mai vegetéază. În o ședință a comitetului țerei s'a distribuit pentru ținuturile cele mai sêrare 35,000 fl. ajutoré și s'au făcut împrumuturi fără calcul de 73,500 fl. Rusia încă tinde mâna de ajutoriu în ascuns și pe față.

* (Fabrică nouă de celulosă.) Precum se asigurá se va ridicá la Turda o nouă fabrică de celulosă prin firma cea mare industrială Schöller și Comp.

Posta ultimă.

Telegramele sosite eri d. m. aduc scirea, că ivindu-se diferențe în consiliul ministerial la desbaterăa asupra lezei despre incolat, *ministrul-președinte Tisza și-a dat demisiunea*. Unele telegrame aduc scirea, că Maj. Sa nu i a primit demisiunea, dar până la moment nimic nu e pozitiv din toate acestea sciri.

Dare de sémă și mulțamită publică.

Colegiul didactic dela gimnasiul român gr. or. și dela clasele normale anectate din Brad, au arangiat în 25 Ianuarie un bal, în favoarea înființării seú fond de pensie. Venitul brut al acestui bal a fost până în pensie 194 fl. 25 cr., din carele detragându-se speșele în suma de 54 fl. 28 cr. rezultá un venit curat de 139 fl. 97 cr.

Cu supra-solviri au concurs P. T. D. D. Vasile Damian protobresbiter 4 fl., Constantin Costin prof. gimn. 2 fl., Dr. George Ilea avocat, Dr. Dimitrie Horvat prof. gimn., Ioan Irimie paroch, Nicolau Sábău, Solomon Leach paroch, Ioan Roman paroch, Ioan Anghel învățătoriu, Nicolau Crăciun învățătoriu câte 1 fl.; Ludovic Luca și Ioachim Comșa paroch câte 50 cr.; Bánay István învățătoriu 25 cr.

Cu lista Nr. 3 adresată parochului Ioan Perian în Crișcior au încurs dela: Ioan Perian par., Bele István, Friderich Rosca, notariul Batfernag și N. Hop câte 1 fl. — suma 5 fl.

Cu lista Nr. 4 adresată notariului N. Fugătă au încurs dela: Nicolae Fugătă notariu, Constantin Pop preot rom. gr. cath. câte 2 fl., Ioan Safta învățătoriu, George Copoș, Laurențiu Olajos, Herman Mandel, Ioan Lupu antiste cunul și F. Costea câte 1 fl.; — suma 10 fl.

Cu lista Nr. 5 adresată pater. Simion Băcilă au contribuit: Georgiu Bardosi 2 fl., Georgiu Moldovan notariu, Simion Băcilă paroch, Tovie Perian paroch, Nicolau Mateșiu paroch, Avram Groza paroch, Petru Mihoc și Vogel Iosif câte 1 fl. — suma 9 fl.

Cu lista Nr. 7 adresată învățătorului Enea Joldea în Hălmeagiu au contribuit: Ioan Groza protobresbiter 2 fl., N. Irbașiu, N. Spitzer, Zsák Károly și Enea Joldea câte 50 cr. — suma 4 fl.

În lista Nr. 8 adresată dlui Ales. Toda asistent de farmacie în Abrud, au contribuit: Basiliu Bașiota adv. și Ales. Popovici, Ales. Ciura, Krasocs István, Iosif Crișian avocat, Ales. Filip avocat, Ales. Danciu paroch, Nicodim Cotișel, Romul Furduliu protobresbiter, Georgiu Ivascu, Ioan Tăbăcovici, Mihail Cirlea, Dionisie Bălos, Nicolau Lobonțiu, Dionisie Adamoviciu paroch câte 1 fl., George Bălos, Corneliu Muntean învățătoriu, N. Draia și George Balta câte 50 cr. — suma 21 fl.

În lista Nr. 9 adresată P. O. D. protobresbiter Romul Furduliu în Cămpeni au contribuit: Romul Furduliu protobresbiter 3 fl., Constantin Cotișel paroch 2 fl., Ioan Vlassa și Mihail Andreica câte 1 fl., Vasile Chirtop și Ioan Motora câte 50 cr. — suma 8 fl.

În lista Nr. 11 adresată M. O. D. Simion Damian în Brașov au contribuit următorii: Diamandi Manole, George Gaetan câte 10 fl., Simion Damian avocat, Petrache M. Zănescu câte 5 fl., N. N., N. T. Ciurcu, Augusta Mazuchi, Iordan I. Muntean, Artemiu Feneșan, Dr. Aureliu Murășan câte 2 fl., Ioan C. Panțu, Gr. Birea, Lazar Nastasi, Nicolau Barb, N. N., G. Navrea, G. M. Zănescu, Ioan Dușoiu, Ioan Popea, Nicolau Popovici, G. N. Pop, N. Strevoiu, Iosif Puscariu, N. I. Ciurcu, Ioan Taflan, Ioan I. Sotir, Andreiu Băresan, Petru Fara, Vasile Voina și Nicolae Dușoiu câte 1 fl. — suma 62 fl.

Colegiul didactic și exprimă pe acesta cale călduróșă sa mulțamită atât Preaon. public participătoriu cât și celui contribuitoriu la balul supra amintit Rógă totodată pe On. D. D., cari au primit liste de contribuire să le retrimită în timpul cel mai scurt, cu ori ce rezultat.

Brad, 16 Februarie, 1890.

Georgiu Părau,
cassar'u.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 6 Martiu 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	102.92	102.30
Obligațiuni urbariale transilvane	—	—
Obligațiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer oriental ung.	113.75	113.50
Sorți de regularea Tisei	127.61	127.50
Acțiuni de bancă de credit ung.	347.75	344.50
Sorți de stat dela 1860	138.—	138.—
Sorți ungurești cu premii	138.25	138.25
Împrumutul drumurilor de fer ung.	117.20	—
Renta ung. de hârtie	98.80	98.55
Gulbin	5.60	5.57
Napoleon	9 43/4	9.48

Nr. 90.

[312] 1—3

Concurs repețit.

Pentru ocuparea postului de capelan prelungă neputinciosul paroch, Anghel Filimonescu din Renghet, protobresbiteratul Geoagiului II se escrie prin acesta din nou concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“

Emulmentele împreunate cu acest post sunt: Jumulentele din preunat au de 464 fl. 32 cr. al parochiei de clasa a III-a Renghet.

Doritorii de a ocupá acest post au a și asterne suplicele lor conform legilor din vigóre, la subsemnatul oficiu protobresbiteral, până la terminul susindicat.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiu protobresbiteral gr. ort. al Geoagiului II. Sécărămb, 7 Februarie, 1890.

Sabin Piso,
protopop.

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1890

la

„Amicul Familiei.” Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în numeri câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatralei ș. a.; — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindenă, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postali.

„Preotul Român.” Ziaru bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni.; — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amênunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postali.

— **Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplariu.** —

— **Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.** —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôlă, sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valoroșe, are sê ocupe un loc de frunte în bibliotecele nôstre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôlă, ce și-l făcuse ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dîcă, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecțiune bogată de diferite povățuiri primite dela învățatoriul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita sê nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui exempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzarul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicahstru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepoșelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

El trebuie sê se însore. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sățenului Român. Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economie pentru scôlele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borogovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnaziul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Catechese pentru pruncii scolari din scôlele populare. După George Mey, preot în Schwörzkirch din diecesa de Rotenburg de Titu Budu, paroch gr. cat. în Sat-Sugatag, protopopul distr. Mara, adm. Vicarial a Maramureșului etc. etc. Edițiunea I. Prețul unui exemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu. Prețul unui exemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Prin mörte l victoriă. Comediă într'un act. A. Cotzebu localisată de Irina Sonea n. Bogdan. Prețul unui exemplariu 10 cr.

Influinț mândriei. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul unui exemplariu 30 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scôla populară pentru învățatori și preparanți. Broș. I scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sêrbătorile de preste an de Ión Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât sê fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i apreți scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa. — având o notiță istorică la fie-care sêrbătoare, — care arêta timpul întroducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. — Prețul unui exemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ión Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întemplate în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însê mai speciali de mörte, 4 la înmormântarea ômenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciale; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o întroducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muier, 2 — a muierii dela bărbat, 3 — a părintelui dela fii, 4 — mamei dela fii 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, mōșe, buni, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoșilor dela unchi și mătușe, 9 — dela nêmuri și consăngeni mai depărtați, 10 — dela conșoți de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoșcuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amêsorat tuturor cerințelor preoșiei fungente la casuri funebrale. — Prețul unui exemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scrise de Ión Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordanțele tradițiunei, în două limbi — română și latină tractază despre primatul bisericeii și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ión Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și laudat și de foile străine. — Prețul unui exemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei sau cunoștințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Ioșif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela aural) de Ión Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr., exemplariul spedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminarul archidiececan din Blaș, actualminte vicariu archiepiscopesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura cat chetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu altele re erate de relațiunile și lipsele băeșilor noștri, ér ceremoniele bisericesci, înocnindu-le cu cele prescise și usitate în biserica nôstră română. În note se arată și procederea, ce are sê o observe catechetul față cu discipulii sei. Acesta scriere are sê fie un îndreptariu în mâna cateheșilor, învățatorilor și a părinșilor la instrucțiunea religiôsă-morală, ce au sê o dea micilor băeși. — Prețul unui exemplariu din acest op, — care poartă clausula aprobărei, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poesii în text, — eșemlariu 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți parintelui nostru Ión Gură-de-aur la epistolele sfântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui exemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeesca Liturghie, a celui dintru sânti parintelui nostru Ión Chrysostom, compusă din operele acelu sânt parinte de Ión Boroș paroch gr. cat. și ases. consist. Prețul unui exemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul Mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secesele. Prețul unui exemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secesele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui exemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețul unui exemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Prețul unui exemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esemp. 6 fl., 100 esemp. 10 fl. v. a. [8] 38-50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania, unde se cumperă acții dela bance cu prețurile cele mai bune.